

2015. gada 14. martā

SIA "Projekti un vadība"

Eksperta atzinums

par augu sugu un biotopu izpēti Pāvilostas novada Pāvilostā īpašumos „Sēņu iela 5” (zemes kadastra Nr. 64130060199), „Sēņu iela 9” (zemes kadastra Nr. 64130060198), „Sēņu iela 11” (zemes kadastra Nr. 64130060197).

2014. gada 15. jūnijā apsekota īpašumu „Sēņu iela 5”, „Sēņu iela 9” un „Sēņu iela 11” teritorija un to tuvākā apkārtnē ar mērķi novērtēt šeit sastopamo biotopu dabiskumu, to lomu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, sakarā ar ieceri izstrādāt detālplānojumu apbūvei.

Laika apstākļi – mainīgs mākoņu daudzums. Četru stundu laikā apsekota visa zemes gabala teritorija, kā arī tās tuvākā apkārtnē. Apsektie zemes gabali neatrodas īpaši aizsargājamu teritoriju robežās. Izpētes teritorija un tās apkārtnē atrodas Piejūras zemienē ar vairāk vai mazāk izteikta kāpu reljefu. Izteiktākais kāpu reljefs ir apsektās teritorijas ziemeļrietumu un ziemeļu malā, bet teritorija, kurā paredzēta apbūve, ir uz gandrīz līdzena reljefa.

Apsektās teritorijas pierobežā ir cilvēku darbības skarti biotopi. Piemēram, Ziemeļrietumu malā atrodas meža ceļš - Zeltenes iela, no kuras, uz apsektās teritorijas pusi atrodas bedre ar būvgružiem (1. attēls 1. pielikumā). Ziemeļu virzienā no „Sēņu ielas 11” teritorijas atrodas nozīmīgākās bioloģiskās vērtības - Latvijas un ES aizsargājamais biotops **6.6, 2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas** (*te un turpmāk - pirms aizsargājamā biotopa nosaukuma dots LR MK noteikumu Nr. 421 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" atbilstošais punkts (05.12.2000., aktuālā redakcija 28.06.2013.) un ES biotopa kods saskaņā ar Eiropas Kopienas 1992.g. Padomes Direktīvu 92/43/EEK, ar apzīmi „*” atzīmējot prioritāri aizsargājamās biotopus*), kurā sastopama ES un Latvijas nozīmes īpaši aizsargājamā suga Lēzeļa vīrcele *Linaria loeselii*, kā arī labas kvalitātes biotops **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas** (2. attēls 1. pielikumā). Rietumu un dienvidu virzienā no apsekotajām teritorijām atrodas gan biotops **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas**, gan Padomju armijas būves, no kurām dažas piemērotas arī pašreizējai izmantošanai (3. attēls 1. pielikumā).

Apsekotajā teritorijā konstatēti sekojoši biotopi (biotopu karte 2. pielikumā):

- priežu sausieņu meži (F.1.1.);
- sausas pļavas (E.1.);
- apbūves un ruderālu biotopu komplekss (L.2. + K.).

Apsektās teritorijas lielāko daļu aizņem priežu sausieņu meži, kas atbilst ES un Latvijas nozīmes īpaši aizsargājamajam biotopam - **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas** (2. pielikums). Biotopa kvalitatīvākā daļa atrodas zemes gabalu „Sēņu iela 5” ziemeļrietumu daļā un „Sēņu ielas 11” ziemeļaustrumu daļā (4. attēls). Šeit ir vidēja vecuma dabiska mežaudze, kura tomēr neatbilst potenciālam vai dabiskam meža biotopam. Pārējā teritorijas daļā pārsvarā ir stādītas priežu audzes (5. attēls 1. pielikumā). Lielākās priedes, kas izvietotas starp jaunaudzēm ir atzīmētas

topogrāfiskajā plānā. Potenciālās apbūves teritorijā biotopu kartē ir iezīmēta vērtīgākā saglabājamā priežu grupa. Visa teritorija, tai skaitā arī meža biotopi, ir vairāk vai mazāk piesārņota ar būvgružiem un Padomju armijas darbības laikā radītiem atkritumiem. Vietām ir radītas nelielas reljefa izmaiņas – bedres, sastumta augsnes virskārta. Zemsedzē pārsvarā dominē smilts grāslis *Carex arenaria*, liektā ciņusmilga *Deschampsia flexuosa* un aitu auzene *Festuca ovina*. Vietām arī sastopamas arī nitrofilas augu sugas, kas nav raksturīgas biotopam – meža suņuburkšķis *Anthriscus sylvestris*, parastā ciņusmilga *Dactylis glomerata* u.c. Sūnu stāvā dominē spīdīgā stāvaine *Hylocomium splendens* un Šrēbera rūšaine *Pleurozium schreberi*. Nav konstatētas retas un īpaši aizsargājamas augu sugas.

Realizējot detālplānojumā paredzēto saimniecisko darbību (ceļu un komunikāciju izbūvi), kura paredzēta pa zemākās kvalitātes biotopa daļu, kas neskar vecākos mežus un kāpas ar izteiktu reljefu), biotops **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas** – tiks neatgriezeniski samazināts par 458m² (biotopa platība Latvijā – 60 000 ha - saskaņā ar literatūras avotu – Auniņš A. (red.), 2013; biotopa stāvokļa novērtējums Latvijā kopumā saskaņā ar dokumentu „Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā. Novērtējums par 2007.-2012. gada periodu” - nelabvēlīgs, slikts). Mazstāvu dzīvojamo māju apbūves teritorija neskar biotopu **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas**. Tā kā visos zemes gabalos ir jau esoša apbūve, nav paredzama biotopa būtiskāka fragmentācija nekā tā, kas pastāv jau pašreiz. Var uzskatīt, ka plānotā darbība būtiski nepasliktinās biotopa **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas** stāvokli reģionā un Latvijā kopumā.

Sausu pļavu fragmenti ir sastopami gan nelielās laucēs, gan teritorijās ap ēku drupām un būvgružu kaudzēm. Augu sega lielākoties skraja - samērā daudz sūnu (parastā spuraine *Rhytidiadelphus squarrosus*, noras īsvācelīte *Brachythecium albicans*, sirmā sarmenīte *Racomitrium canescens*). Zālājā sastopamas gan apkārtējam mežam, gan ruderālām augu sabiedrībām, gan kāpu pļavām tipiskas sugas. Kā dominējošas sugas jāmin sarkanā auzene *Festuca rubra*, liektā ciņusmilga *Deschampsia flexuosa*, slotiņu ciesa *Calamagrostis epigeios*, smilts grāslis *Carex arenaria*, parastā smilga *Agrostis tenuis*. No bioloģiski vērtīgu zālāju indikatoraugiem reģistrētas sugas: zilganā kelērija *Koeleria glauca* un apaļlapu pulkstenīte *Campanula rotundifolia* (šo sugu īpatņu skaits nav liels, izplatība konstatēta tikai atsevišķos laukumos). Laucēs ieviešas jaunas priedes (6. attēls 1. pielikumā), vietām ir būvgruži un citi atkritumi. Zālāju teritorijas neatbilst īpaši aizsargājama biotopa statusam. Daļā no tām ir paredzēta mazstāvu dzīvojamā apbūve – nav prognozējama saimnieciskās darbības būtiska negatīva ietekme uz apkārtnes biotopiem. Ieteicams sauso pļavu teritorijās neveikt augsnes ielabošanu un apstādījumu veidošanu.

Apbūves un ruderālu biotopu komplekss aizņem samērā ievērojamu daļu no apsekoto zemes gabalu platības. Ēku drupas apaug ar jauniem kokiem un krūmiem (parastā priede *Pinus sylvestris*, āra bērzs *Betula pendula*, blīgzna *Salix caprea*, parastā apse *Populus tremula* u.c.). Ēku drupu apkārtnē dominē augu sugas: podagras gārša *Aegopodium podagraria*, parastā kamolzāle *Dactylis glomerata*, parastā vārpata *Elytrigia repens*, baltā panātre *Lamium album* u.c. – 7. attēls 1. pielikumā), kuras nav raksturīgas priežu sausieņu mežiem un liecina par ruderālām augu sabiedrībām eitrofās augsnēs. No Sēņu ielas uz īpašumiem ved 2 nelieli ceļi. Pievedceļa izbūve paredzēta pa esošo brauktuvi caur īpašumu „Sēņu iela 9”, tālāk veidojot jaunu brauktuvi. Apbūves un ruderālo biotopu teritorijas neatbilst aizsargājamu biotopu statusam. Te ir plānota mazstāvu dzīvojamā apbūve, kas neradīs būtisku negatīvu

ietekmi uz apkārtējiem biotopiem. Esošās apbūves un ruderālo biotopu teritorijā nepieciešams veikt teritorijas sakopšanu, iznīcinot ekspansīvās sugas – podagras gārsu *Aegopodium podagraria* parasto apsi *Populus tremula* u.c., kas izplatoties apkārtņē, var apdraudēt dabisko biotopu kvalitāti.

SECINĀJUMI

1. Apsekoto īpašumu „Sēņu iela 5”, „Sēņu iela 9” un „Sēņu iela 11” teritorijas daļā konstatēts ES un Latvijas nozīmes īpaši aizsargājams biotops **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas**. Lielākajā platībā tā kvalitāte ir zema.
2. Apsektās teritorijas daļā nav konstatētas LR 2000. gada 14. novembra MK noteikumos Nr. 396 iekļautās augu sugas; nav konstatētas augu sugas, kurām var veidot mikroliegumus (LR MK 2012.g. 18. decembra noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”), Latvijas Sarkanajā grāmatā un EP Sugu un biotopu direktīvas II pielikumā ietvertās augu sugas.
3. Veicot plānoto saimniecisko darbību saskaņā ar izstrādāto detālplānojumu, tiks skarta zemas kvalitātes (jaunaudze uz līdzena reljefa) biotopa **1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas** platība 458 m² apjomā. Nav paredzama aizsargājamā biotopa būtiskāka fragmentācija nekā tā, kas pastāv jau pašreiz un biotopa kvalitātes un platības būtiska samazināšanās reģionā un Latvijā kopumā.

Literatūra

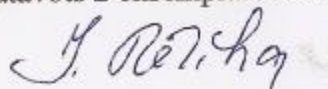
Auniņš A. (red.), 2013. *Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā*. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. precizēts izdevums. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Rīga, 360 lpp.

Kabucis I. (red.) 2004. *Latvijas biotopi. Klasifikators*. Latvijas Dabas fonds, 160 lpp. *Latvijas biotopi. Klasifikators*. 2001. Rīga: Preses nams, 96 lpp.

Saskaņā ar LR MK 2010. gada 16. marta noteikumiem Nr. 267, eksperta sertifikāta Nr. 2 (jomas: vaskulārie augi; sūnas; meži un virsāji; purvi; zālāji; tekoši saldūdeņi; jūras piekraste; alas, atsegumi un kritenes; sertifikāts derīgs no 11.05.2013. līdz 10.05.2018.)

Atzinums sagatavots 2 eksemplāros uz 3 lpp., ar 2 pielikumiem.

Ilze Rēriha

Tālrunis 26362096; 27885213

**1.pielikums eksperta atzinumam
par augu sugu un biotopu izpēti Pāvilostas novada Pāvilostā īpašumos Sēņu iela
5 (zemes kadastra Nr. 64130060199), Sēņu iela 9 (zemes kadastra Nr.
64130060198), Sēņu iela 11 (zemes kadastra Nr.64130060197).**

1.attēls. Skats uz Zeltenes ielu, kuras malā, pie „Sēņu ielas 5” robežas atrodas bedre ar būvgružiem.

2. attēls. Biotopi uz ziemeļiem no īpašuma „Sēņu iela 11”: 6.6, 2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas un 1.8., 2180 Mežainas piejūras kāpas.

3.attēls. Mežs un apbūve starp Sēņu ielu un apsekotajiem īpašumiem.

4. attēls. Vidēja vecuma mežs uz neliela kāpu reljefa īpašuma „Sēņu iela 5” ziemeļu daļā.

5.attēls. Lielas platības visos apsekotajos īpašumos aizņem stādītas priežu jaunaudzes.

6.attēls. Lauce ar sausām pļavām raksturīgu augāju īpašuma „Sēņu iela 11” centrālajā daļā.

7.attēls. Podagras gārsas *Aegopodium podagraria* audzes gar ēku drupām „Sēņu ielā 9”.

2. pielikums

F.1.1. - priekš saussine mēs
(aizsargājams biotops 18,2180)
E.1. - sausas pļavas
L.2. + k. - apbūves un tuobāņu
biotopu komplekss

J. Rēdža

Apzīmējumi

- esošā zemes vienības robeža ar robežpunktu
- likvidējama zemes vienības robeža
- aizsargājamo biotopu teritorija
- esošā brauktuve
- plānotā brauktuve
- esošs ceļš
- zemes vienības kadastra apzīmējums
- projektētās zemes vienības numurs un platība
- projektētā zemes vienības robeža
- būve
- plānotā būvlaide
- plānotais ūdensvads
- plānotais ūdens urbums un tā aizsargjosla
- plānotais zemsprieguma elektrokabelis
- plānotā transformatora apkārtība
- mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija